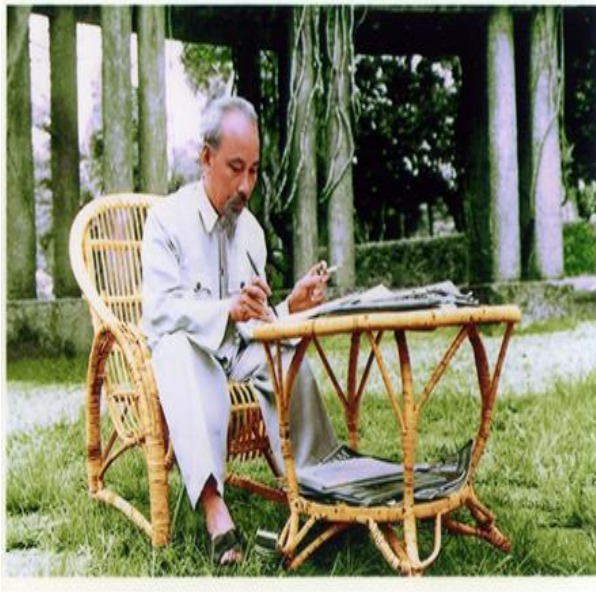

BÚP SEN XANH – DÂNG LÊN BÁC BÔNG HOA TƯƠI ĐẸP NHẤT

PHẦN I: HỒ CHÍ MINH – ĐẸP NHẤT TÊN NGƯỜI

*“Bác Hồ là vị cha chung,
Là sao Bắc Đẩu, là vàng Thái Dương”*

(Tố Hữu)

Lời thơ thiết tha mà trong trẻo của Tố Hữu cũng như là lời nói thốt lên từ tận đáy lòng của mỗi con người Việt Nam khi nhắc tới Bác – vị cha già kính yêu của dân tộc Việt Nam. Cả cuộc đời Bác là sự hy sinh, cống hiến cho dân tộc, cho sự nghiệp cách mạng. Bác luôn quên mình vì dân, vì nước. Nhắc tới Bác là nhắc tới một cuộc đời rất đổi thanh cao và giản dị. Người đã dẫn dắt nhân dân ta thoát khỏi xiềng xích nô lệ của bọn Thực dân Pháp, Người đã lãnh đạo đồng bào ta trong cuộc chiến tranh cứu quốc vĩ đại chống lại Đế quốc Mỹ, giành lại độc lập tự do cho nước nhà, mang lại hạnh phúc cho hàng chục triệu người dân Việt Nam. Không những vậy Bác còn là chiến sĩ kiên trung của Cách mạng thế giới, là danh nhân văn hóa thế giới được UNESCO công nhận. Dù Người đã ra đi mãi mãi nhưng những di sản mà Người để lại luôn còn mãi với thời gian. Cuộc đời Bác đã trở thành nguồn cảm hứng cho nhiều tác phẩm bất hủ trong làng văn chương Việt Nam nói riêng và thế giới nói chung. Trong số đó phải kể đến tác phẩm “Búp sen

xanh” của nhà văn Sơn Tùng – cuốn sách gối đầu giường của bao thế hệ độc giả Việt.

Tác phẩm ra mắt vào năm 1981 và là cuốn tiểu thuyết lịch sử đầu tiên khắc họa một cách chi tiết, chân thực nhưng cũng không kém phần mộc mạc về cuộc đời đầy những gian truân của chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại từ lúc mới sinh cho đến khi Người rời bến cảng Nhà Rồng ra đi tìm đường cứu nước. Đây là một tác phẩm hiếm hoi thể hiện sự giao thoa tài tình giữa lịch sử và văn học, vẫn giữ được tính chân thực khi viết về một nhân vật lịch sử vĩ đại, đồng thời vẫn có sự lồng ghép các chi tiết hư cấu rất tự nhiên, không xa rời thực tại.

Cuốn sách “Búp sen xanh” của tác giả Sơn Tùng được nhà xuất bản Kim Đồng phát hành lần đầu vào năm 1981 đã bán được 100.000 bản và gây tiếng vang lớn. Kể từ lúc ra mắt, cuốn tiểu thuyết liên tục được tái bản, đến nay là lần thứ 30 với gần một triệu bản in chính thức đã ra mắt độc giả. Tác phẩm được dịch ra nhiều thứ tiếng để giới thiệu đến độc giả quốc tế. Sách dày 363 trang, khổ 13 x 19 cm. Trang bìa có gam màu xanh đậm, nổi bật ở giữa là bông hoa sen trắng được cách điệu tượng trưng cho sự thanh cao, tinh tú đáng trân trọng nhất:

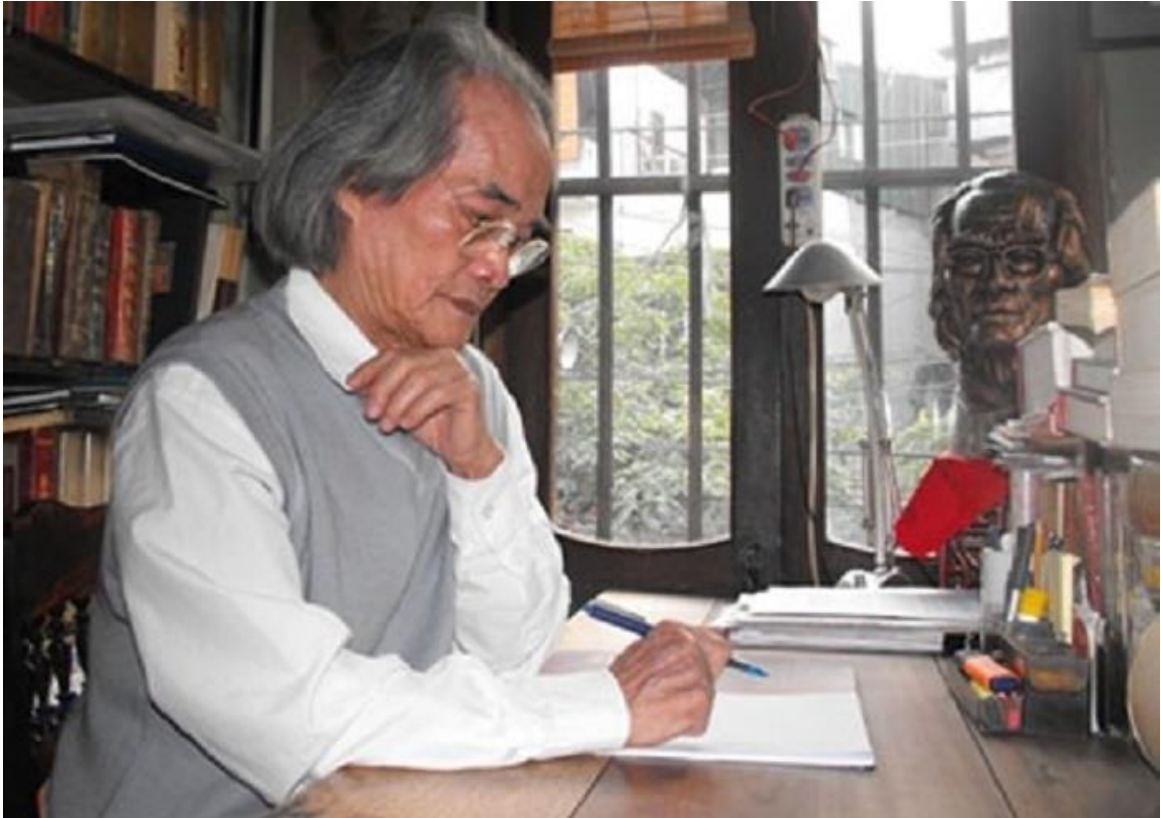

Nhiều năm trở lại đây cuốn tiểu thuyết nổi tiếng này được đưa vào tủ sách vàng của nhiều nhà xuất bản, được in đi in lại nhiều lần, được dịch sang tiếng Anh và được in song ngữ. Từ những vỉa hè tới những nhà sách lớn hay những quầy sách nhỏ đâu đâu ta cũng thấy cuốn sách này như một điều gọi nhớ về Bác.

Từ khi chưa đầy 20 tuổi, nhà văn Sơn Tùng đã thu thập tài liệu, ghi chép, tìm hiểu về Bác qua những câu chuyện kể của cụ Nguyễn Sinh Khiêm và cụ Nguyễn Thị Thanh (anh và chị ruột của Bác Hồ) tại làng Chùa và làng Sen (huyện Nam Đàn) mà ông có may mắn được đến đó trong thời kỳ công tác ở tỉnh Đoàn thanh niên cứu quốc Nghệ An những năm 1948 -1950. Những năm tháng là phóng viên báo Tiền Phong (1960-1967) trong những dịp được gặp gỡ Bác Hồ, Sơn Tùng luôn ghi chép tỉ mỉ những lời nói của Bác Hồ và tranh thủ thời gian phỏng vấn trực tiếp Bác Hồ. Năm 1968, trở thành phóng viên báo Thanh niên giải phóng, được sống ở miền Nam ông vẫn không ngừng tích lũy vốn hiểu biết về

Bác. Bị thương rất nặng ở chiến khu Tây Ninh với 14 vết thương và 3 mảnh đạn găm trong sọ não, với bàn tay chỉ còn 3 ngón cầm bút ông vẫn nuôi ý chí viết về cuộc đời của Bác Hồ. Khi Bắc - Nam thông nhất việc đi lại hai miền thông thương, nguyện vọng đi tìm tư liệu về cuộc đời của Bác Hồ của ông càng cháy bỏng. “Bút sen xanh” là tâm huyết cả một đời của ông; là nén tâm hương nhà văn Sơn Tùng dâng lên Bác.

(Nhà văn Sơn Tùng)

PHẦN II: HỒ CHÍ MINH - NIỀM TIN QUA TỪNG TRANG SÁCH

Tác phẩm chia làm ba chương:

- *Chương I: Thời thơ ấu*
- *Chương II: Thời niên thiếu*
- *Chương III: Tuổi hai mươi*

Nhà Bác ở làng Sen

Trong những trang đầu tác giả đã đưa người đọc về với làng quê Xứ Nghệ. Vào ngày 19/5/1890 tại Làng Chùa nhờ khói sương lam, cậu bé Nguyễn Sinh Côn đã cất tiếng khóc chào đời. Cậu chào đời lúc nước ta đã mất hoàn toàn vào tay Thực dân Pháp. Đắm mình vào từng trang sách, độc giả sẽ khó mà kìm lòng trước cuộc đời éo le của bà Hà Thị Hy - bà nội của Bác Hồ, hay những bất hạnh từ sự đói nghèo, cũng như nghị lực vượt lên số phận bằng con đường học hành của thân phụ Bác Hồ - cụ phó bảng Nguyễn Sinh Sắc. Cậu bé Nguyễn Tất Thành lớn lên một làng quê yên bình, ở đó có làng Sen quê nội, làng Hoàng Trù quê ngoại, có khung dệt vải của mẹ, có lời dạy của cha, có lời ca của ông Xâm, có chị Thanh anh Khiêm, có những người bạn và những kỷ niệm ấu thơ. Tuy vậy, cậu sớm theo cha vào Kinh đô Huế để cha tiếp tục nghiệp đèn sách. Tại đây, lúc mới 11 tuổi, bé Côn đã sớm chịu cảnh mồ côi mẹ, phải một mình bế đứa em nhỏ cô cút, bệnh tật mới được vài tháng tuổi đi xin từng giọt sữa để duy trì sự sống cho em, nhưng rồi chỉ một vài ngày sau đó đứa em bé nhỏ cũng rời bỏ Côn mà đi. Mẹ

mất, Côn trở về làng Trù sống cùng bà ngoại và anh chị để cha vào kinh thi Đình. Cha cậu đỗ Phó bảng nhưng lần nữa chưa ra Kinh đô nhậm chức vì còn trần trở nổi đau mất nước. Nhưng rồi một biến cố lớn lần nữa đổ ập xuống cậu bé đang tuổi ấu thơ – bà ngoại mà Côn hằng yêu dấu qua đời. Mẹ mất, em mất nay bà lại ra đi, bao biến cố đã ảnh hưởng lớn đến cậu bé tuổi ấu thơ. Cậu thường nghe lời cha đàm đạo việc cứu nước với cụ Phan Bội Châu, cậu bé Côn đã thấm nỗi nhục mất nước. Cậu đã nghĩ mưu phương, tìm kế cứu nước là vô cùng trọng đại, là việc của những người tai mắt nhưng cậu cũng nghĩ rằng nếu đã có chí anh hùng thì không phân biệt tuổi nhỏ.

Trường Quốc học Huế - nơi in dấu thời niên thiếu của Bác

Sang đến phần thứ II – Thời niên thiếu, ta được gặp một cậu bé Nguyễn Tất Thành chừng chạc và trưởng thành hơn. Cậu học trò Tất Thành nay theo cha và anh Tất Đạt ra Huế một lần nữa và bắt đầu theo học tại trường Tiểu học Việt – Pháp. Ở Huế, cậu được nhiều người quý mến vì đức tính chuyên cần, hiểu chuyện và nét thông minh hơn người. Cậu Thành thường được thầy khen vì tính nết và sức học. Cậu có duyên gặp và theo học nhà giáo Lê Văn Miến - người thầy giáo

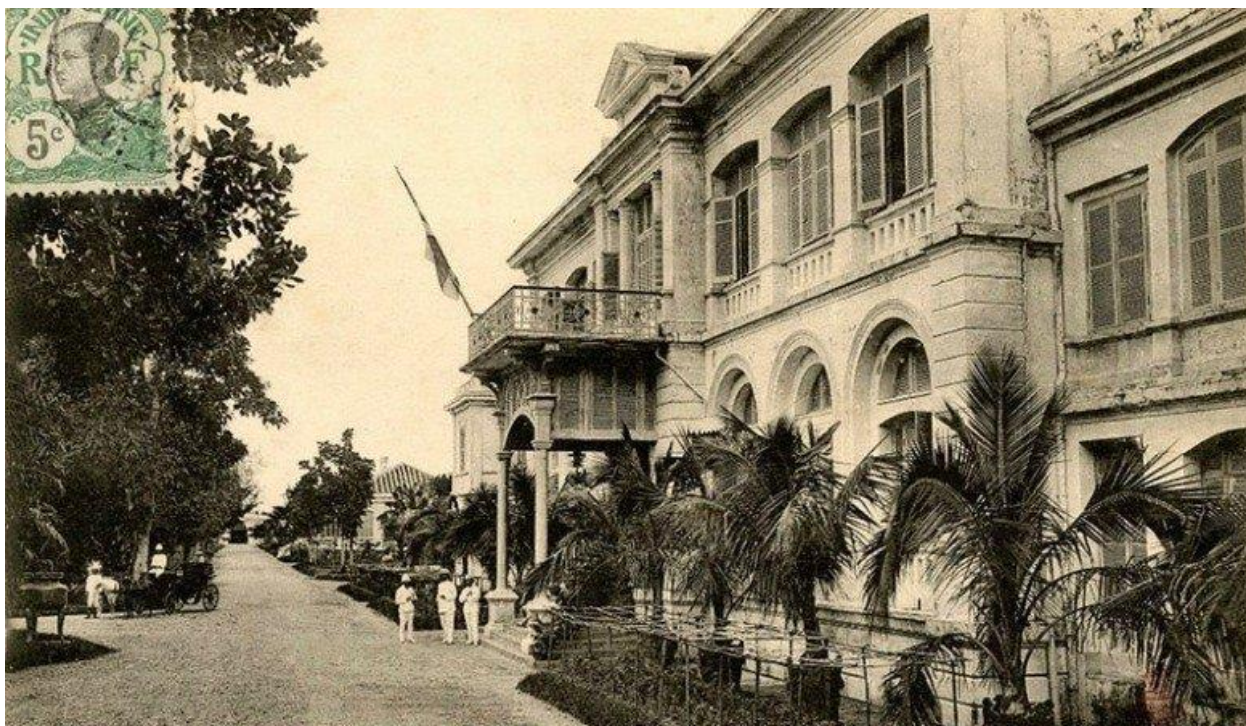

kính yêu ở Trường Quốc học Huế. Học ở “Thiên đường trường học”, nhưng Nguyễn Tất Thành lại càng thâm thía nỗi đau “nước mất nhà tan” khi Việt Nam đã trở thành xứ “Đông Pháp”. Anh chứng kiến cảnh giặc đày vua Thành Thái đi biệt xứ vì tội chống lại “chính quốc”, trầm ngâm suy ngẫm khi sử ta đang đi dần vào quên lãng. Do tham gia vào cuộc nổi dậy của người dân Thừa Thiên,

Nguyễn Tất Thành khi còn là học sinh trường Quốc học Huế, tham gia biểu tình chống thuế tại Toà Khâm sứ Trung Kỳ ở Huế

Tất Thành bị buộc kí giấy “đầu thú” thì mới được tiếp tục theo học tại trường, nhưng không cam chịu cúi đầu trước thực dân Pháp, Thành quyết bỏ học, rời Huế, đi vào miền trong để theo tiếng gọi của lòng mình. Theo đoàn xe bán kẹo rời Huế, Thành gặp lại cha mình ở Quảng Ngãi rồi từ biệt ông để vào Phan Thiết dạy học ở trường Dục Thanh. Khoảng thời gian dạy học đã đem lại cho anh nhiều kỉ niệm khó quên nhưng trong lòng anh vẫn luôn đau đốn trước cảnh người dân sống lầm than và đau đáu cái ước mơ nước nhà độc lập tự do. Kết thúc phần II, thầy giáo Nguyễn Tất Thành, nay là anh Ba, rời trường Dục Thanh vào Sài Gòn để đi theo lý tưởng của bản thân mình.

Tòa Khâm sứ Pháp ở Huế

Sang phần III – tuổi hai mươi, sau khi đã vào đến Sài Gòn, anh Ba làm phu bốc vác ở bến Nhà Rồng và sống ở xóm thợ, tại nhà ông già Đồn.

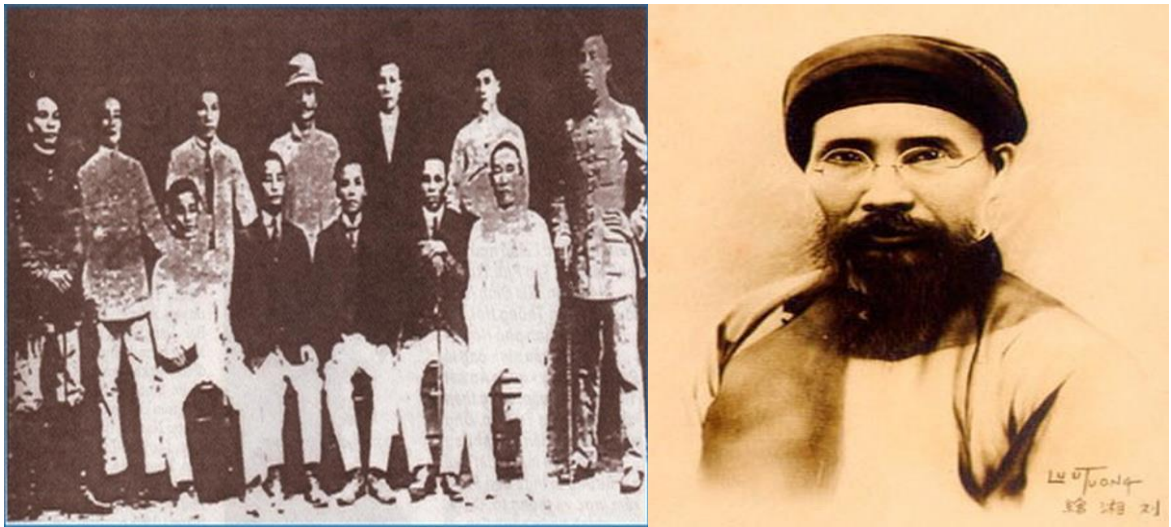
Từ những ngày đầu đến Sài Gòn, anh Ba luôn tìm hướng thực hiện ước mơ lớn nhưng anh vẫn còn canh cánh bên lòng việc gặp lại cha. Sau cuộc gặp gỡ với cha, anh càng thêm quyết tâm tìm đến một phương trời mới. Những ngày ở xóm thợ, anh vừa đi bốc vác vừa tranh thủ dạy chữ cho anh em thợ thuyền. Tháng sáu, 1911, anh Ba gặp cha lần cuối cùng, trò chuyện cùng cha về việc mình quyết chí ra đi. Xin được chân phụ bếp trên tàu La-tút-sơ Tơ-rê-vin, anh tạm biệt những người anh em xóm thợ, cha con ông già Đờn. Ngày 5 tháng 6 năm 1911, đánh dấu một cột mốc quan trọng trong cuộc đời chàng thanh niên Nguyễn Tất Thành cũng như lịch sử Việt Nam, Bác ra đi tìm đường cứu nước, mở đầu cho hành trình 30 năm bôn ba hải ngoại.

PHẦN III: TỪ CUỘC ĐỜI VÀ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

ĐẾN TƯ TƯỞNG CỦA BẠN ĐỌC

Đắm chìm trong từng trang sách, người đọc thấm thía những nỗi mất mát, thiệt thòi, trong thời thơ ấu của Bác. Chính điều đó làm nên bản lĩnh kiên cường, nuôi dưỡng trái tim giàu yêu thương, đồng cảm với nỗi đau của chúng sinh ở Hồ Chí Minh sau này. Trái tim bác ái của Hồ Chủ tịch còn được hun đúc lên bởi được sinh dưỡng trong gia đình gần gũi với nhân dân lao động và quê hương giàu truyền thống. Làm gì, ở đâu cậu cũng gây được cảm tình sâu sắc của mọi người. Đó là cơ sở để sau này khi là thầy giáo Thành thì hình ảnh thầy không phai mờ trong tâm trí học trò, khi làm phu khuân vác sống cùng những người thợ xóm Chiểu Sài Gòn làm họ không thể quên anh. Hình ảnh chia tay của anh Ba với những người công nhân bến cảng Nhà Rồng như còn ngưng đọng trong trái tim người đọc với tình thương bao la rộng lớn khiến ta, thế hệ trẻ hôm nay phải trăn trở về cách sống của một nhân cách lớn.

Người cha của Bác và những người bạn của cha đều là những người trí thức yêu nước, nuôi trong mình chí lớn. Tác phẩm đã đề cập tới một loạt nhân vật lịch sử có thật như Phan Bội Châu, Đặng Thái Thân, Vương Thúc Quý...,

Phan Bội Châu và những nhà yêu nước đầu thế kỉ XX

tất cả đã tạo nên một bức tranh toàn cảnh về lớp người trí thức yêu nước đầu thế kỉ XX. Được gần những con người vĩ đại ấy đã nuôi dưỡng chí lớn cho Bác khi còn là một cậu bé. Thấm nổi nhục mất nước từ tuổi còn thơ, Người đã trộm nghĩ: "Ái quốc bất phân nhân vị bản, anh hùng vô luận thiếu niên do". Tức là lòng yêu nước không phân biệt xuất thân, đã có chí thì không ngại tuổi nhỏ. Tuổi thơ của cậu bé Côn vừa được tắm mình trong môi trường quê hương, vừa được sự giáo dục của người cha nghiêm khắc và mực thước. Ông gửi gắm niềm tin vào con trai, hy vọng Nguyễn Sinh Côn sẽ thay ông thực hiện lý tưởng tìm đường cứu nước. Ông rất chăm lo giáo dục con, khích lệ con thực hiện hoài bão lớn lao: "Nước mất, con lo tìm đường cứu nước, cha rất mừng. Con đi vì mục đích lớn. Con có thể thực hiện được cái điều mà cha và lớp người như cha phải bó tay". Chính những điều này đã tạo nên con người Bác "Chí lớn không đợi tuổi".

Nhà Cử nhân Vương Thúc Quý-nơi cậu bé Côn học khi ở làng Sen. Quá trình học với thầy cử Vương đã ảnh hưởng sâu sắc đến học vấn, nghị lực và lòng yêu nước của cậu.

Một người thanh niên 17 tuổi đã có tư tưởng rất dứt khoát và kiên định “Con yêu cái ghế học trò như yêu cái thềm nhà in dấu con tập bò, tập đi. Nhưng con không thể chịu nhục ôm cái ghế để có mảnh bằng thành chung”. Hay như vua Thành Thái trước lúc chịu đi đày đã ném cái giấy đầu thú, ngẩng cao đầu “Muôn dân nô lệ từng đàn, vui chi bệ ngọc ngai vàng riêng ta”. Sẵn sàng từ bỏ những điều có giá trị với bản thân để bảo vệ danh dự cho chính mình và dân tộc. Đó là lí tưởng hết sức cao đẹp của Người. Lý tưởng khơi dậy, đánh thức ý thức dân tộc trong những con người đang còn u mê chỉ biết toan tính cái riêng và thậm chí những con người đang tâm bán nước.

Dù sống ở đâu và trong bất cứ hoàn cảnh nào thì tư tưởng yêu nước, khát vọng truyền bá tư tưởng ấy đến mọi người dân luôn sục sôi trong Bác. Những

ngày tháng dạy học ở trường Dục Thanh, trong từng bài dạy đều là tinh thần yêu nước “Nước Việt Nam ta được như ngày nay ta đừng quên công lao của bao đời đã đổ mồ hôi và máu” và những học sinh may mắn được Bác dạy đã tiếp cận được tư tưởng tiên bộ “Ấy là lòng trung thành với tổ quốc, lòng hiếu thảo với cha mẹ, với đồng bào” và cho đến nay người đọc cũng phải suy ngẫm về những điều ấy để tư tưởng mình lớn lên, trách nhiệm với cộng đồng, với đất nước cũng vì thế mà thay đổi.

(Trường Dục Thanh nơi Bác từng dạy học)

Lý tưởng lớn lao của Người không thể bó hẹp trong ngôi trường Dục Thanh, chàng trai Nguyễn Tất Thành đã quyết định vào Sài Gòn – xứ “Nam Kỳ trực trị” để vạch trần bộ mặt của bọn cướp nước và tìm con đường cứu nước cho dân tộc. Những ngày tháng vất vả, cực khổ của cuộc sống lao động chân tay; chứng kiến nỗi khổ của người dân Việt đã tôi luyện ý chí chí của Người. Khát vọng, lý tưởng cứu nước sục sôi đã đưa bước chân Người lên con tàu Đô đốc La-tút-sơ To-rê-vin vượt trùng khơi đi tìm hình của nước.

Bến Nhà Rồng –nơi người thanh niên Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước

PHẦN IV: THẾ HỆ HÔM NAY SỐNG VÀ LÀM VIỆC THEO ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

Tư tưởng, nhân cách của Người tỏa sáng từ những trang sách khiến ta thêm tin yêu vào cuộc sống, mạnh mẽ đối diện với những gian khổ, vươn lên phía trước. Thế hệ thanh niên hôm nay đã thấm nhuần đạo đức, phong cách của Người, không ngừng nâng cao chí khí, thực hiện những, hoài bão cao đẹp, phụng sự quê hương, đất nước.

Năm học 2022- 2023, Trường THCS Lê Văn Thiêm, TP. Hà Tĩnh bắt tay thực hiện một nhiệm vụ chính trị hết sức quan trọng- triển khai Đề án “Xây dựng trường tự chủ, trường chất lượng cao”, tạo cơ sở nâng cao chất lượng giáo dục của thành phố nói riêng và tỉnh Hà Tĩnh nói chung. Bản lĩnh, nghị lực của Người qua từng trang sách và những lời tôn vinh Người dành cho nghề giáo “*Người thầy giáo tốt là người vẻ vang nhất. Dù tên tuổi không có trên báo, không được thưởng huân chương, song những người thầy giáo tốt là những anh hùng vô danh...*” là

động lực để tập thể giáo viên nhà trường thực hiện thắng lợi nhiệm vụ khó khăn mà vẻ vang này.

Không có việc gì khó

Chỉ sợ lòng không bền

Đào núi và lấp biển

Quyết chí ắt làm nên”

(Hồ Chí Minh)

THÔNG TIN DỰ THI

Cuộc thi giới thiệu sách về Chủ tịch Hồ Chí Minh với chủ đề: “Bác Hồ - Niềm tin yêu qua từng trang sách”

Bài dự thi: Búp sen xanh – Dâng lên Người bông hoa tươi đẹp nhất

Họ và tên: Phan Thị Lệ Trang

Đơn vị: Trường THCS Lê Văn Thiêm – TP Hà Tĩnh – Hà Tĩnh

Số điện thoại: 0912487754

Email: Phanletrang1008@gmail.com